

•
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΣΕΡΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΣΕΡΡΕΣ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2009

•
**ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΩΝ ΝΑΩΝ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ
ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

•
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΜΑΡΙΑ ΡΑΦΑΝΑ

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ
234

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

•

ABSTRACT

•

GR

Αντικείμενο της πτυχιακής εργασίας είναι η Τεκμηρίωση των ναών της Μητρόπολης Θεσσαλονίκης. Στόχος ήταν η δημιουργία όσο το δυνατόν πληρέστερου εντύπου στο οποίο θα παρουσιάζονταν όλες οι πληροφορίες. Βασικό ρόλο είχε η προσπάθεια συλλογής των αρτιότερων και αξιόπιστων πληροφοριών για τους ναούς, τα παρεκκλήσια και τις μονές που ανήκουν στη Μητρόπολη Θεσσαλονίκης. Αυτό επιτεύχθηκε με τη βιβλιογραφική αλλά και την επιτόπου έρευνα των ναών. Οι φωτογραφίες οι οποίες εμπεριέχονται στην εργασία έχουν ληφθεί από φωτογραφική μηχανή κατά την επίσκεψη στο ναό ή έχουν αρρωθεί από τα βιβλία της βιβλιογραφίας. Όλα τα στοιχεία κωδικοποιήθηκαν και οργανώθηκαν σε μια βάση δεδομένων. Έτσι συντάχθηκε ένα τεύχος-οδηγός με όλα τα στοιχεία τα οποία αναδεικνύουν την αξία που αντιπροσωπεύουν οι βυζαντινοί ναοί της πόλης της Θεσσαλονίκης και την επιρροή που έχουν στα νεότερα κτίσματα. Τέλος κατασκευάστηκε και ένα βίντεο με σκοπό την πιο ολοκληρωμένη, πολυμεσική παρουσίαση των ναών που τεκμηριώθηκαν.

EN

The subject of this thesis is the Documentation of the churches that belong to the Metropolis of Thessaloniki. The aim was to create a fully descriptive form in which all the information would be included. The key role was to collect complete and comprehensive information about the churches, chapels and monasteries belonging to the Metropolis of Thessaloniki. This was achieved with the literature research and also by observing on the spot the temples. The photographs appearing in the diploma have been taken with a camera during the visit to the temples or scanned from books of literature. All data were codified and organized in a database. Thus, was prepared an issue-guide whose purpose is to describe the value that the Byzantine churches of Thessaloniki are representing and the influence they had to the latest buildings. Finally a video was made for a more integrated, multimedia presentation of the churches that were documented

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΘΕΜΑ ΒΑΣΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ	9
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	10
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ-ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΝΑΩΝ	17
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	19
ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	20
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΜΑΣ	27
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΡΤΕΛΑΣ	28
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΙΝΟΥΜΕΝΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ (VIDEO)	31
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	32
Ερωτηματολόγιο	33
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΝΑΟΙ	34
ΝΕΟΤΕΡΟΙ ΝΑΟΙ	161
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	177
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ	179
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	183
Φ.Ε.Κ.	

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα σωζόμενα εκκλησιαστικά μνημεία της πόλης της Θεσσαλονίκης αποτελούν έναν ανεκτίμητο θησαυρό και μια απόδειξη της μακραίωνης ιστορίας του βυζαντινού πολιτισμού στην πόλη μας. Η επιρροή του έχει παραμείνει ανεξίτηλη από το χτες ως το σήμερα, ακόμη και με το πέρασμα τόσων αιώνων, για να θυμίζει πως είναι χρέος όλων η διατήρησή τους. Όσον αφορά τον πολιτισμό, σημαντικό είναι να εξηγηθεί η έννοιά του και η οπτική με την οποία θα ασχοληθεί η παρούσα πτυχιακή εργασία: «ο πολιτισμός αναφέρεται στο σύνολο των υλικών, πνευματικών, τεχνικών επιτευγμάτων και επιδόσεων που είναι αποτέλεσμα των δημιουργικών δυνάμεων και των ικανοτήτων του ανθρώπου και που εκφράζεται ιστορικά στους τύπους και τις μορφές οργάνωσης και δράσης της κοινωνίας καθώς και στη δημιουργία (υλικών και πνευματικών) αξιών.» (Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 2003). Για αυτό η αφύπνιση και η καλύτερη κατανόηση της εκκλησιαστικής παράδοσης που συνεχίζει να είναι ακόμη και σήμερα μια αστείρευτη πηγή πολιτιστικού πλούτου και τέχνης είναι πολύ σημαντική.